

2023-01-26
Ju2023/00179**Justitiedepartementet**

Polismyndigheten

Uppdrag till Polismyndigheten att säkerställa ökad operativ förmåga att utreda och klara upp grova brott med koppling till kriminella nätverk

Beslut

Regeringen ger Polismyndigheten i uppdrag att säkerställa ökad operativ förmåga att bekämpa grov kriminalitet, med särskilt fokus på utredning och ökad uppkläring av grova brott med koppling till kriminella nätverk.

Inom ramen för uppdraget ska Polismyndigheten

- redovisa hur kompetensen att utreda grova brott med koppling till kriminella nätverk säkerställs och fördelas mellan nationell och lokal nivå, så att kompetens används där den gör mest nytta och till förmån för andelen anställda i kärnverksamheten,
- redogöra för hur metodstöd för utredning av grova brott implementeras i polisregionerna och hur tekniska hjälpmedel, som exempelvis bevakningskameror, i ökad omfattning kan bidra till effektivare utredningsarbete och hur beprövad erfarenhet av att utreda grova brott med koppling till kriminella nätverk tas till vara,
- redogöra särskilt för hur arbetet med att säkra spår och bevis genom den forensiska verksamheten (kriminaltekniskt fältarbete, laborativ forensik och it-forensik) kan effektiviseras och förbättras, såväl avseende organisatoriska lösningar och kompetensförsörjning som processer och arbetssätt, så att uppkläring och lagföring kan öka, samt
- redogöra för hur verksamheterna vid den nationella operativa avdelningen kan renodlas i syfte att effektivisera och stärka den operativa förmågan.

Uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 28 april 2023 och slutredovisas senast den 30 oktober 2023.

Skälen för regeringens beslut

Samhällets förmåga att bekämpa och motverka organiserad brottslighet måste stärkas kraftigt. De senaste åren har den negativa utvecklingen i Sverige accelererat. Kriminella nätverk har vunnit mark med, bland annat, en kraftig ökning av det dödliga skjutvapenvåldet som följd.

Under 2022 dödades över 60 personer till följd av skjutvapenvåldet. Det grova våldet, och den organiserade brottslighet som skjutvapenvåldet är ett uttryck för, är systemhotande. Det underminerar medborgarnas rättstrygghet och undergräver tilltron till myndigheter och mellan människor. I längden hotar det vårt fria och öppna samhälle. Det orsakar också fysisk otrygghet, genom att människor utanför gängmiljöerna riskerar att skadas eller i värsta fall dödas i nästa våldsdåd.

Utvecklingen har inneburit en ökad belastning på Polismyndighetens utredningsverksamhet och tar en allt större andel av polisregionernas utredningsresurser i anspråk. Ärendena är komplexa och ställer stora krav på olika typer av specialistkompetens.

Den officiella kriminalstatistiken som Brottsförebyggande rådet (Brå) sammanställer visar att uppklaringsprocenten för dessa brott generellt sett är låg och att andelen uppklarade mord med skjutvapen har minskat mellan åren 2019 och 2021.

Åtgärder behöver vidtas för att öka lagföringen avseende grova brott i kriminella miljöer. De avskräckande och förebyggande effekterna av att fler brottsaktiva individer lagförs och får sitt straff kan inte nog understrykas. Detta är avgörande, inte minst när det handlar om dödligt våld och andra grova brott med koppling till gängkriminalitet. Det måste innebära en större risk för lagföring och straff att välja en kriminell bana. Polismyndigheten behöver därför stärka och effektivisera sin utredningsverksamhet så att arbetet i större utsträckning leder till resultat i form av lagföring.

Regeringens styrning av Polismyndigheten genom exempelvis regleringsbrevet för 2023 har fokus på tydliga mål och förbättrade resultat, med utgångspunkt i de resursförstärkningar som myndigheten fått. Av

regleringsbrevet framgår till exempel att resurser ska frigöras till förmån för den polisiära kärnverksamheten. Att Polismyndighetens uppdrag utförs på bästa möjliga sätt och att det är myndighetens kärnverksamhet som prioriteras är viktigt för att återupprätta tryggheten i Sverige.

Brottsutvecklingen ställer ökade krav på säkring av spår och bevis genom den forensiska verksamheten. Polismyndighetens forensiska verksamhet ska förse utredningsverksamheten med resultat snabbt och med den höga kvalitet som krävs för en rättssäker brottsutredning. Långa handläggningstider inom den forensiska verksamheten medför att brottsutredningar drar ut på tiden. Det är därför av största vikt att Polismyndigheten effektiviserar och förbättrar den forensiska verksamheten.

På regeringens vägnar

Carl-Oskar Bohlin

Sophia Busk

Kopia till

Statsrådsberedningen/Samordningskansliet

Finansdepartementet/Budgetavdelningen

Justitiedepartementet/Enheten för lagstiftning om allmän ordning och säkerhet

Justitiedepartementet/Domstols- och åklagarenheten

Justitiedepartementet/Straffrättsenheten

Justitiedepartementet/Kriminalpolitiska enheten

Åklagarmyndigheten